

Myndigheten för yrkeshögskolan
Frågeställningar branschworkshop

Stockholm 2019-03-21

Svar "Frågeställningar branschworkshop 15 mars 2019"

Branschorganisationen Svenska Vård lämnar nedanstående svar avseende frågeställningar till omvärldsanalys kopplad till hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Inledning

Svenska Vård är en ideell och politiskt obunden branschorganisation för fristående verksamheter inom vård, omsorg och behandling. Vi verkar för en bransch med konkurrensneutrala villkor där kompetens, kvalitet och valfrihet alltid sätts främst. Där våra medlemsföretag ges möjlighet att bidra på lika villkor som offentliga verksamheter, värna kvalitet och en mångfald av utförare.

Vi är övertygade om att en viktig nyckel för att utveckla välfärdssektorn är att stimulera entreprenörskap, kvalitetsutveckling och innovation. Det ska alltid vara den enskilde vård- och omsorgstagarens bästa som står i fokus för de verksamheter som våra medlemsföretag driver.

Nedan kommenterar vi valda delar av den analys som var underlag vid branschworkshopen i mars.

Övergripande syn

Svenska Vård delar Myndigheten för yrkeshögskolans samlade bedömning när det gäller de utmaningar som välfärdssektorn står inför till följd av den demografiska utvecklingen. Det faktum att allt fler äldre ska försörjas av allt färre i arbetsför ålder kommer att kräva nya innovativa lösningar för att forma morgondagens vård och social omsorg. Inte minst handlar det om att få fler individer att vilja arbeta inom välfärden genom att erbjuda en god arbetsmiljö och bra lönevillkor för att därigenom säkra kompetensförsörjningen. Ur ett patient- och brukarperspektiv behöver användningen av modern teknik främjas för att utveckla de insatser som tillhandahålls. Det gör det även möjligt för den enskilde individen att i högre utsträckning än idag påverka sin egen situation.

Inom vården och den sociala omsorgen krävs ökad kunskap om vikten av samordnade insatser från olika aktörer när det gäller exempelvis kopplingen mellan psykiatriska och socialpedagogiska insatser. I en nyligen publicerad studie från Socialstyrelsen påvisas att det idag saknas tillräcklig kunskap om att de sociala vårdbehoven hos barn och unga i HVB ofta är förenade med psykiatriska tillstånd som behöver beaktas för att nå goda resultat. Mer samverkan och gemensamma insatser krävs således framöver för att säkerställa en fortsatt högkvalitativ välfärd i framtiden. Oavsett om verksamheten bedrivs av offentliga eller privata aktörer.

Omstrukturering och rätt använd kompetens ska effektivisera vården

Vi instämmer i vikten av att inte enbart fokusera på nyrekryteringar för att möta det växande behovet av välfärdstjänster under de kommande åren. Det kommer att krävas, mer eller mindre, mödosam omstrukturering av vården och omsorgens organisering och struktur. I detta ingår även vikten av använda de enskilda medarbetarnas kompetens på ett klokt sätt för att nå ett effektivare nyttjande av de resurser som finns att tillgå. Här bör tydligt definierade yrkesroller inom vård och omsorg samt fokus på att öka det patient- och brukarnära arbetet utgöra centrala pusselbitar.

Inom ramen för yrkeshögskolans ansvarsområden välkomnar Svenska Vård de initiativ som tagits kring en modell för yrkesutveckling med ett nationellt reglerat utbildningsinnehåll och fler utbildningsplatser för exempelvis specialistinriktning för undersköterskor. Det är klokt resonerat och kan bidra till att stärka attraktionskraften för yrken inom vård och omsorg. Till detta ska fogas det regeringsuppdrag som Socialstyrelsen har kopplat till utbildning för personal på HVB för barn och unga. Här ser Svenska Vård goda möjligheter att bidra i syfte att stärka kvaliteten ytterligare.

Äldres vård och omsorg behöver individualiseras

Vi delar den bedömning som myndigheten gör när det gäller att äldres vård och omsorg behöver individualiseras i högre utsträckning än vad som är fallet idag. Här kan effektiviseringsvinster nås genom att rätt insatser och samordning mellan olika aktörer sker i ett samlat vårdförlopp där den äldres unika behov står i centrum. Vi anser också att det fokus som myndigheten pekar ut avseende kompetensbehov inom äldres vård och omsorg är välkommet. I detta vill vi även lyfta samverkan mellan offentliga beställare/utförare och privata utförare som angeläget att utveckla framgent.

Den psykiska ohälsan är en nationell utmaning

Det är otvivelaktigt att den psykiska ohälsan ökat hos samtliga åldersgrupper i vårt samhälle under de senaste decennierna. Särskilt tydligt är detta bland ungdomar och äldre personer. En utveckling som kräver en långsiktig strategi med åtgärder i form av exempelvis förebyggande insatser och större delaktighet. Det sätter emellertid även fingret på behovet av att öka kunskapen inom hela vårdkedjan kring psykisk ohälsa och att säkerställa att det finns tillräckligt många välutbildade och engagerade medarbetare inom detta område. Här finns mer att göra ur såväl utbildnings- som rekryteringsperspektiv men även nyttja ny digital teknik för att sänka trösklarna för den enskilde individen att få stöd och hjälp.

Fokus flyttas från vårdssystemet till patienten

Att flytta fokus från system till individ är något som våra medlemsföretag välkomnar. Genom att anamma ett personcentrerat förhållningssätt blir det möjligt för patienter och brukare att vara medskapare i den egna vården eller i de insatserna som tillhandahålls. Det bidrar även till att ett effektivare nyttjande av de begränsade ekonomiska och personella resurser som finns att tillgå.

Personalvård och satsningar på arbetsmiljön

Personalförsörjning och bristen på medarbetare inom stora delar av välfärden är en verklig ödesfråga – såväl för offentliga som privata utförare. Det handlar om att erbjuda goda lönevillkor och möjlighet att göra karriär inom det egna yrket. Men det är lika mycket en fråga som kan kopplas till arbetsmiljö och vikten av att ge den enskilda medarbetaren förutsättningar att använda sin kompetens till fullo. Allt annat är ett resursslöseri och bidrar endast till att fler väljer att arbeta inom andra områden än välfärden. En utveckling som måste hejdas och vändas så att fler ser vård och omsorg som givande områden att arbeta inom. Här kan Svenska Vårds medlemsföretag vara inspirationskällor för offentliga arbetsgivare när det gäller att exempelvis ge medarbetarna tydliga beslutsmandat och säkerställa att det finns stöd och vägledning för att utvecklas i det egna yrket.

Avslutning

Svenska Vårds helhetsintryck av myndighetens analys är att den är genomarbetad och ligger väl i linje med de utmaningar men även möjligheter som Svenska Vård och våra medlemsföretag ser när det gäller välfärdens utveckling.

Vår uppfattning är ökad samverkan mellan privata och offentliga aktörer, myndigheter, utbildningsanordnare med flera kommer att kunna bidra till att vi med gemensamma krafter kan säkerställa en fortsatt kvalitativ vård och omsorg även i framtiden.

För Svenska Vård

Thomas af Bjur

Förbundsdirektör

thomas.afbjur@svenskavard.se

070-771 61 51